

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Sect. II. De Obligatione Sigilli Confessionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

tali etiam illam, quam pœnitens facit cum animo se accusandi, absolutionem tamen non tunc, sed alio opportuno tempore recipiendi; & n. 44. illam, quam Confessarius ab initio protestatur, se non velle ullo modo audire; pœnitens tamen nihilominus pergit ita sua peccata enarrare, ut ille adhuc possit, & etiam nolens debeat audire; idque etiam approbat Dian. p. 5. tr. 11. Res. 34. frustra repugnante Dicast. l. c. n. 33. VIII. esse illa, quâ quis peccata sua Sacerdoti revelat animo se accusandi; etiamsi ab eo nolit absolvi, sed tantum consilii causa ad bonum spirituale vel temporale. Sylv. apud Fag. Prac. 2. lib. 6. cap. 4. n. 24. quia si Confessio fiat cum animo se accusandi, vel procurandi bonum proprium ad solatium animæ, est etiam hæc vera Confessio, inquit Fagund. saltem *dispositivè, reductivè, & inchoativè*. IX. esse illa, quam quis facit animo se accusandi, vel implendi præceptum Ecclesiæ. Fag. l. c. n. 26. etsi ob defectum aliquem re ipsa non impleat: & sic n. 25. dicit, ad Sigillum obligare etiam illam Confessionem, quam facit meretrix cum animo tantum implendi præceptum annuæ confessionis, non tamen desistendi à statu malo.

Ex quibus omnibus patet, ad confessionem, ut sigillum ejusque obligationem inducat, sitque vel verè, vel quasi, & lato modo Sacramentalis, sufficere, si à pœnitente fiat explicitè vel implicitè, determinatè vel disjunctivè cum animo se accusandi in foro pœnitentiæ; vel si fiat explicitè aut implicitè, absolutè vel conditionatè, mediatè vel immediatè in or-

R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

dine ad absolutionem, tunc statim vel postea aliquando licitè vel illicitè, validè vel invalidè impetrandam. Unde non malè etiam cum Laym. l. 5. tr. 6. cap. 14. n. 1. dici potest esse illa, quæ tendit ad Sacramentum pœnitentiæ saltem secundum propositum confitentis; vel cum Tamb. de Confess. l. 5. cap. 1. n. 5. illa, quâ aliquo tandem modo intenditur absolutio.

Vult quidem Coninch. cit. Disp. 9. n. 41. eumque secutus Palao l. c. §. 4. n. 3. & 8. quod confessio seu manifestatio peccatorum, cui Christus obligationem Sigilli imposuit, sit tantum illa, quæ necessaria est, ut quis possit directè ab iis absolvi, & integrè ea confiteri; atque ita videntur suas supra allatas definitiones velle declarare. Sed quia hoc est contra communem aliorum sensum; & inde contra ipsum Coninch, ac Palao sequitur, quod ille, cui Confessarius peccatum pœnitentis sine ejus licentia injustè & sacrilegè revelavit, non obligetur Sigillo; cum hujusmodi manifestatio peccati utique non sit necessaria ad directam absolutionem aut integritatem confessionis; ideo meritò non admittitur, & à Lugone cit. Disp. 23. n. 33. reprobatur.

SECTIO II.

De Obligatione Sigilli Confessionis.

Quadruplex hic occurrit Quæstio. 1. Qualis sit Obligatio Sigilli? 2. Quanta sit? 3. Quænam cadant sub Sigillum? 4. An & quomodo cum ipso pœnitente servandum?

P

§. I.

§. I.

Qualis sit Obligatio Sigilli ?

186. Sigillum Confessionis obligat ex duplici præcepto, Justitiæ nimirum & Religionis. Unde frangens Sigillum ordinariè committit duo peccata specie distincta, quorum unum est contra Justitiam, & obligat ad compensationem damni, si quod inde est alicui illatum. Alterum est contra virtutem Religionis, quia ad ejus materiam observatio Sigilli refertur per præceptum Ecclesiasticum & Divinum, ut constat ex *num. preced.*

Dixi *ordinariè*, quia juxta aliquos vel omnino non, vel non graviter peccatur contra Justitiam revelando 1. id, quod extra confessionem non posset obligare ad secretum, ut sunt damnosa Reipublicæ &c. Vasq. apud Lugo *Disp. 23. n. 16.* vel 2. id, quod quis confessus est Sacerdoti invito, & nolenti audire, ut indicat Lugo *l. c. n. 44.* vel 3. quod pœnitenti non est ullo modo damnosum, sed valde utile, ut reveletur, v.g. venefico, cui Judex vitam donare paratus est, si Confessarius testetur, eum cum dolore confessum esse suum veneficium. vel 4. id, quod jam antè est omnibus publicè notum, & maximè si simul etiam sit iis æquè certum. Dicast. *cit. Disp. 12. n. 102. & 105.* vel 5. cum ipso tantùm pœnitente extra confessionem de ejus peccatis agendo.

Quòd autem nihilominus in prædictis casibus juxta communem certò, & in secundo saltè probabiliter per revelationem sine licentia pœnitentis factam, adhuc graviter peccetur contra virtutem Religionis, est hæc Ratio, quia Sigil-

lum, ejusque obligatio est introducta proximè quidem & immediatè in favorem pœnitentis, primariò tamen & principaliter in honorem & reverentiam Sacramenti. Fagund. *Præc. 2. lib. 6. cap. 1. n. 17. & 21.* ergo revelatio in allatis casibus et si sit vel omnino non, vel saltè non graviter injuriosa pœnitenti, est tamen adhuc graviter injuriosa Sacramento; nisi enim fiat cum licentia pœnitentis, semper reddit Sacramentum odiosum, & fidelibus noxium atque horribile.

187. Unde obiter, sed tamen clarè deducitur, quòd nihilominus pœnitens, si sponte suâ velit, liberè possit Confessario licentiam dare, confessâ peccata revelandi, juxta communiorè S. Thomæ & aliorum apud Dian. *p. 5. ar. 11. Res. 10. & Laym. cit. cap. 14. n. 14.* contra multos, & graves DD. alios apud Fagund. *l. c. n. 16.* Ratio, quia per revelationem cum licentia pœnitentis factam non redditur Sacramentum aliis odiosum aut horribile, ergo etiã nihil per eam derogatur honori Sacramenti, bono publico Ecclesiæ, Juris naturalis, aut divini; ergo pœnitens, si velit, potest licentiam dare. Et in hoc est dispar ratio cum Clerico. Nam iste per suam licentiam & consensum facere non potest, ut læsio, quam ipsi contra Jus aut privilegium clericale alii inferunt, non sit adhuc ordini & statui clericali probrosa, & injuriosa. Coninch. *cit. Disp. 9. n. 22.* Reginald. *l. 3. n. 56.* Dicast. *l. c. n. 73.*

§. II.

Sigilli obligatio quanta sit ?

188. Fractio Sigilli quoad malitiam contra Justitiam potest esse peccatum veniale

niale vel mortale; prout leviter vel graviter læditur Jus proximi; quoad malitiam contra Religionem, si deliberatè fiat, & inadvertentia non excuset, semper est mortale; neque datur in eo paritas materiæ. Reginald. *lib. 6. n. 4.* Bonnac. *tom. 1. Diss. 5. q. 6. sect. 5. p. 1. n. 4.* Lug. *Diss. 23. n. 70.* Dicast. *cit. Diss. 12. à n. 19.* quia quælibet fractio Sigilli, etiam per revelationem minimi alicujus peccati venialis in specie, cum reddat Sacramentum Pœnitentiæ odiosum, ab eoque homines absterreat, cedit in gravissimam ejus irreverentiam. Coninch. *Diss. 9. n. 24.* Debet tamen nihilominus fracti Sigilli reus in confessione dicere, an id in re levi, vel gravi, cum, vel sine damno proximi fregerit, ut constet, an & quomodo etiam contra Justitiam peccaverit. Lugo *cit. Diss. 23. n. 18.* vide etiam Tamb. *de Confess. lib. 5. cap. 9.*

189. Sigillum obligat indispensabiliter, ita ut in ejus obligatione non tantum nullus inferior Prælati, sed ne quidem ipse summus Pontifex possit unquam dispensare. Reginald. *lib. 3. n. 11.* Fagund. *cit. cap. 1. n. 11.* Ratio, quia, si posset in Sigillo dispensari, hoc ipso homines jam abhorrent à Sacramento Pœnitentiæ, & integra confessione; nescirent enim, an non Confessarius jam habeat, vel postea adhuc impetraturus sit potestatem, revelandi peccata confessi; ergo ob quam causam Confessariis est Jure divino (sive jam naturali, sive positivo) imposita obligatio Sigilli, ob eandem etiam, eodémque Jure Prælati Ecclesiæ, & ipsi quoque Pontifici negari debuit, & negata est potestas in ea dispensandi.

190. Sigillum Confessionis ita strictè & universaliter obligat, ut in nullo casu, qui mente fingi potest, adeoque nec pro tuenda fide totius orbis, aut vita Pape vel Regis, vel pro conservando toto orbe, eoque ab injusta conflagratione liberando infringi possit aut revelari, invito pœnitente, & absque ejus licentia; etiamsi universa quoque Ecclesia, & Fides tota Christiana per impossibile peritura esset; debentque Confessarii atrocissima quæque supplicia, & ipsam mortem potius subire, quam ullo dicto vel facto Sigillum etiam in re minima violare. Ita loquitur Fagund. *cit. cap. 1. n. 5. 7. & 8.* qui in sua illa hypothese impossibili debet Fidem & Ecclesiam Christianam non totaliter, sed partialiter tantum sumere, adeoque non prout in ea ipsa etiam Sacramentum Pœnitentiæ cum suis obligationibus continetur, sed prout istud ab ea separatim ponitur & contradistinguitur; quia alioquin hypothesis non servaret constantiam subjecti, essetque nugatoria. Ejusdem mentis & sententiæ sunt etiam DD. alii unanimiter; ex quibus de Secreto quoque Medio ita sentiunt illi, qui id à Sigillo & Secreto naturali distinctum esse volunt, de quo *sup. n. 183.* ut testatur Tann. *cit. Diss. 6. q. 9. n. 134.* Coninch *cit. Diss. 9. n. 50.*

Ratio est, quia obligatio Sigilli debet esse tanta, ut Sacramentum ex metu revelationis non reddatur odiosum, nec fideles ab eo propterea merito possint abhorre, & absterri, ut *sup.* ostendi ex fine & intentione Christi Sacramentum Pœnitentiæ instituentis; atqui obligatio Sigilli non esset tanta, & neutrum præstaret, si in aliquo casu posset revelari, v. g. cum pœ-

nitens est indispositus, aut indignus, vel cum adest magna Reipublicæ aut innocentis necessitas; vel in quocumque alio excogitabili casu. Nam hoc ipso fideles possent, & deberent metuere, ne Confessarius, sive tunc, cum confitentur, sive postea aliquando, illos aut aliquod illorum peccatum putet ex Zelo, vel ex alio affectu, vel ex passione, vel ex ignorantia, vel ex malitia comprehendi sub casu excepto, & revelet. Unde jam Sacramentum est summè ad salutem necessarium, esset hoc ipso odiosum, ab eo & ejususu fideles abhorrerent, ejusque fructu & utilitate careret Ecclesia. Quod majus & gravius damnum ac malum est, quàm si permitteretur interire integrum Regnum, vel totus orbis, & universa Ecclesia. Dicast. *l. c. n. 16.* ex communi. Ut ergo talis timor in usu Sacramenti Pœnitentiæ prorsus eximeretur fidelibus, oportuit pro omni casu excogitabili & totaliter revelationem prohiberi. Lug. *l. c. n. 13.* & ne quidem exiguum foramen, aut ostiolum relinqui apertum. Fagund. *l. c. n. 7.* solâ spontaneâ pœnitentiæ licentiâ excepta.

§. III.

Quenam cadant sub Sigillum?

191. Sigillum Confessionis sic obligat aliquem, ut generatim loquendo omnia & singula in secreto inviolabili servet, quæ ex Confessione Sacramentali cognovit; eamque facerent odiosam, si cum aliqua ipsius pœnitentiæ indicatione revelarentur. Reginald. *lib. 3. cap. 4. in princ.* & *n. 45.* Fagund. *Prac. 2. lib. 6. cap. 4.*

n. 3. Particulatim autem hoc explicando, cadunt sub Sigillum ejusque obligationem. 1. Omnia mortalia sicut in specie, ita etiam in genere sumpta, dicendo v. g. *Cajus est confessus aliquod mortale.* Fagund. *l. c. n. 1. & 4.* 2. Omnia venialia, non tamen in solo genere generalissimo, sed in aliqua specie, quacumque tandem, sumpta, dicendo v. g. *Cajus est confessus verbum otiosum.* Coninch. *Disp. 9. n. 10.* vel: *confessus est multa aut gravia venialia.* Lug. *Disp. 23. n. 50.* Tamb. *de confess. lib. 5. cap. 3. n. 2.* sed de hoc iterum *infra n. 224. & seq.* 3. Omnia, quæ aliquo modo sunt materia seu objectum peccati, uti est v. g. votum castitatis, contra quod conjux confitetur se petivisse debitum. Lug. *l. c. n. 52.* & virtutes, revelationes, aliæque dona supernaturalia, si quis confitetur; se fuisse DEO pro eis ingratum, ut bene distinguit in his Lug. *l. c. n. 48.* 4. Omnes peccatorum circumstantiæ, omnes proprii defectus etiam naturales, & complicitis peccata; si pœnitens tale quid in confessione ideo dicat, quia putat id esse necessarium, vel utile ad sua peccata meliùs declaranda; etsi re ipsa nec necessarium sit, nec utile. Coninch. *l. c. n. 13.* Lugo *l. c. n. 68.* Modò tamen ejusmodi circumstantiarum revelatio etiam aliquam infamiam aut dehonestationem. Palao *de pœnit. Disp. un. p. 19. §. 2. n. 6.* vel verecundiam aut sinistra opinionem, vel aliquid aliud nocuum per se vel per accidens pœnitenti possit asserre. Fagund. *l. c. & cap. 3. n. 1. in fine.* cum aliis. & *cap. 5. n. 18.* vel saltem circumstantia aliqua sit talis, ut eam pœnitens ipse non libenter extra confessionem alicui manifestare. Lug. *n. 57. §. Deni.*

3. Denique omnia, quæ licet peccatum non sint, in alicujus tamen peccati, & simul etiam in ejus, qui ad confessus est, cognitionem possunt aliquando ducere. Fagund. l. c. ut mox dicam. Horum omnium ratio est, quia si liceret aliquid tale revelare, redderetur Sacramentum Pœnitentiæ valde onerosum & odiosum, ab eoque fideles absterrentur.

192. Ad prædicta autem sic obligat Sigillum, ut ex iis nil quidquam directè vel etiam indirectè tantum liceat revelare. Fagund. l. c. Reginald. l. 3. n. 4. Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 120. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 13. n. 1. Palao l. c. §. 3. ubi ait esse receptam omnium sententiam. Arque ita statuit Concilium Generale in cap. Omnis utriusque. 12. de pœnit. & remiss. ut Confessarius caveat omnino, ne verbo aut signo, aut alio quovis modo aliquatenus prædat peccatorem quoad ea, quæ sub Sigillum cadunt.

Directè revelat aliquid sub Sigillo contentum, v. g. peccatum, qui dicto, vel factò suo illud per se & in seipso manifestat. Indirectè autem revelat, qui illud per se & in seipso quidem non manifestat, sed tamen dicto aliquo suo, vel factò dat occasionem, ut alii rationabiliter seu prudenter id judicare vel suspicari possint de pœnitente. Lug. l. c. n. 106. ubi rectè ait, ad Judicia & suspiciones temerarias, quas mali homines ex levibus conjecturis desumunt, non esse hic attendendum, cum evitari non possint: cautè tamen monet, suspicionem in una materia levem posse in alia esse gravem. Debent proinde Confessarii in omnibus suis dictis & factis valdè esse circumspiciti; facillimè enim violatur Sigillum in-

directè, ut Tan. l. c. n. 129. loquitur, & infra ostendetur.

§. IV.

An & Quomodo Sigillum servandum erga ipsum pœnitentem? ubi & quamdiu duret?

193. Obligat Sigillum, ut nemo de iis, quæ ex confessione cognovit, & sub sigillum cadunt, etiam cum ipso pœnitente extra confessionem sine ipsius licentia agat, verbo, signo, vel alio modo aliquid eorum ipsi indicando. Fagund. cit. lib. 6. cap. 3. n. 3. & cap. 4. n. 34. & cap. 5. n. 1. Laym. l. 5. tr. 6. cap. 14. n. 9. Palao cit. §. 3. n. 14. & alii unanimiter, quia cedit in confusionem pœnitentis & pudorem; redderetque Sacramentum fidelibus odiosum; quod tanquam maximum malum necessariò est vitandum, ut loquitur Dicast. cit. Disp. 12. n. 81. In quo obligatio Sigilli multum differt à secreto naturali; quia hoc non violatur, si quis de eo loquatur cum illo, à quo ipsi commissum est. Fagund. cit. n. 34. Unde non potest, etiam occultè, illum monere, ut desistat à susceptione Eucharistiæ, Matrimonii &c. nec urgere, ut desistat à patrando scelere. Fag. cit. cap. 3. n. 6. & 7.

Aliqui apud eundem n. 86. & cap. 5. n. 1. & apud Dian. p. 2. tr. 15. Ref. 12. & p. 5. tr. 11. Ref. 18. in fine concedunt quidem, id esse graviter illicitum; negant tamen esse fractionem Sigilli; quia cum pœnitenti sua confessio non sit velata, utpote jam ante nota, non potest ei revelari. Sed non sunt audiendi; quia alicui quidpiam revelare etsi strictè loquen-

do sit illi ignotum quid patefacere; propriè tamen etiam est velum, quo aliquid tegitur, removere; atqui ea, quæ sub Sigillum cadunt, sunt omnibus, qui ex sola confessione noverunt, velo Sacramentali contexta, ita ut cum nullo, ne quidem cum illo, qui jam antè est eorum conscius, possint de iis loqui; ergo hoc ipso, quod vel cum solo pœnitente de iis loquantur, jam velum remouent, & velo Sigilli tecta revelant. Fagund. cit. lib. 6. cap. 4. n. 34. & cap. 5. n. 1. Dian. cit. tr. 11. Ref. 6.

Unde patet, quod nec duo Confessarii unius pœnitentis, nec alii possint inter se de illius peccato loqui ex sola confessione licitè vel illicitè cognito. Lugo l. c. n. 39. Dicast. l. c. n. 92. Fag. cit. lib. 6. cap. 5. n. 1. Ut nec Confessarius, vel alius ex prædictis potest loqui de ejusmodi peccato cum iis, quibus id jam aliunde est plenè, vel etiam publicè notum. Palao l. c. n. 6. & 7. quia frangunt Sigillum, & rem velo Sigilli tectam revelant; & quidem etiam tunc, cum non dicunt, se ex confessione scire. Lug. l. c. n. 51. nec audientes advertunt, eos loqui ex sola confessione. Bonac. tom. 1. Diss. 6. Sect. 5. p. 1. n. 5. Fagund. cit. lib. 6. cap. 4. n. 6. nec ipse pœnitens scit id fieri. Lug. l. c. n. 70.

194. Dixi cum pœnitente de rebus sub Sigillum cadentibus non esse licitum agere *extra confessionem*, hoc est, extra Sacramentum Pœnitentiæ seu Judicium Sacramentale. Hoc enim cum essentialiter confessionem & absolutionem, integraliter autem etiam alios actus v. g. puniendi, instruendi &c. involvat, ideo ea, quæ ad tales actus spectant, moraliter non

consentur extra confessionem, seu Sacramentum Pœnitentiæ fieri, si in continenti post datam absolutionem fiant. Lugo l. c. n. 129. Et sic Confessarius statim post absolutionem potest adhuc licitè imponere pœnitentiam, juxta dicta sup. n. 87. Eodem ergo modo etiam statim & in continenti post absolutionem & pœnitentiam jam datam potest Confessarius adhuc cum pœnitente de peccatis confessis agere, & sine alia ejus licentia interrogare, si antè omisit, de specie, vel numero alicujus peccati confessi, de illius reservatione &c. vel de obligatione restituendi, occasionem proximam vitandi &c. Sicque in continenti errorem fortè antea commissum corrigere. Tan. cit. Diss. 6. q. 9. n. 132. v. Quod si. Lugo l. c. Dicast. l. c. n. 95. Tamb. de Conf. lib. 5. cap. 5. n. 3. & alii, contra Fagund. cit. lib. 6. cap. 4. n. 33. Talia enim quia spectant ad Judicium Sacramentale, hoc ipso quod in continenti post absolutionem fiant (hoc est pœnitente & confessario adhuc hærente in confessione) censentur Judicium illud adhuc durare, & ea adhuc fieri non extra, sed intra Sacramentum Confessionis. Quod proinde data absolutione est quidem finitum, ut urget Fag. sed *essentialiter tantum* (unde pœnitens, immediate post de novo peccato mortali, vel ejus numero se accusans, debet de novo absolvi: sicut in Missa, si immediate post factam consecrationem nova hostia apponeretur, deberet ad illam consecrandam de nova forma consecrationis proferri) sed nondum est omnino finitum *integraliter*.

Aliqui Suarezium secuti putant, Confessarium posse etiam ex intervallo aliquo agere

agere cum pœnitente, & quidem in vivo, de peccatis confessis, si id Confessarius ad corrigendum aliquem errorem antea commissum iudicet esse necessarium; & prius licentiam petat, sed pœnitens neget. Putant enim, per hoc confessionem antea factam compleri, & perfici, adeoque cum pœnitente etiam adhuc agi intra, non extra confessionem. Idque probabili ratione niti, & non esse improbabile, ait Dicast. l.c. n. 81. Sed merito Dianæ p. 3. tr. 4. Ref. 87. displicet, viros doctos hoc docuisse; & p. 5. tr. 11. Ref. 18. dolet, Suarezium fuisse primum, atque, rectè à Fagund. cit. n. 33. censerì improbabile. Revera enim si post sententiam bene vel malè latam discedat Iudex & colligantes ex loco Iudicij, non amplius ab ullo censetur Iudicium durare, maxime in causa non appellabili; ergo si post absolutionem bene vel malè datam Confessarius & pœnitens ex confessionali discesserint, etiam Iudicium Sacramentale nec physicè nec moraliter, nec essentialiter aut integraliter amplius durat; & quidquid postea Confessarius cum pœnitente agit de peccatis confessis, censetur jam extra confessionem cum illo agere; quod est graviter illicitum & contra Sigillum. Ex hoc autem principio

195. Aliud dubium jam oritur: An & quomodo Confessarius in una confessione possit cum pœnitente agere de peccatis in alia præcedente confessis? Juxta Fagund. cit. cap. 4. n. 36. Dian. p. 5. tr. 11. Ref. 20. & alios, potest Confessarius agere cum pœnitente de illis tantum peccatis priorum confessionum, quæ in posteriori iterum tangit & confitetur; quia hoc ipso pœnitens dat Con-

fessatio expressam licentiam de iis loquendi *inf. n. 197.* non item de aliis sine alia expressa licentia. Cum enim prior confessio ejusque Iudicium jam sit finitum, Confessarius non potest quidquam amplius extra illam de illis, etiam cum ipso pœnitente, sine ejus licentia agere. Sed praxis communis DD. & Confessariorum ostendit, Confessarium posse licitè ex rationabili causa de quibusvis peccatis, in priore confessione cognitis, loqui in posteriore. vide Dian. l.c. & Tamb. de conf. l. 5. cap. 5. n. 4. Nam pœnitens, quia scit Confessarium gerere non tantum officium Iudicis, sed etiam Magistri & Medici, hoc ipso quod illi confiteatur, vult ab eo iudicari, instrui, & juvari modo, quo fieri potest, ad statum & salutem animæ suæ aptissimo; ergo ipso facto dat ei licentiam generalem agendi, & loquendi secum juxta notitiam, non tantum illam, quam ex præsentì confessione tunc accipit, sed etiam juxta quamvis aliam, quam aliunde habet, si ad dictum finem sit necessaria, vel saltem utilis. Habet itaque Confessarius licentiam loquendi, & agendi cum pœnitente in posteriore confessione de peccatis præcedentium confessionum, non tantum aliquibus, ut vult Fagund. sed quibusvis, si ad salutem & directionem necesse sit vel utile: & quidem etiam si ex præcedentibus confessionibus ea cognoverit, non ut Confessarius, sed tantum ut iaterpres, consiliarius, vel alio modo; quia licentia ejusque ratio est univertalis, à qua non video, cur Lug. Disp. 22. n. 128. & Dicast. n. 92. cum illo hanc faciat exceptionem, Ex quibus patet, Confessarium, si in priore confessione erravit, v. g. non iater-

terro-

terrogando de specie vel numero peccatorum mortalium, posse in posteriore, licentiã non petita, de iis interrogare; adeoque, si aliud non obstat, etiam debere, *Lug. Disp. 22. n. 77. vide sup. n. 181.*

196. Obligatio Sigilli durat non tantum usque ad mortem pœnitentis, sed etiam post ejus mortem. *Coninch. cit. Disp. 9. n. 20. Laym. cit. cap. 14. n. 1. Tan. cit. 9. n. 120. & alii unanimiter contra quosdam Canonistas.* Ratio, quia Sigillum Confessioni Sacramentali annexum est & in honorem Sacramenti, & in favorem pœnitentis; atqui honor & reverentia debetur Sacramento etiam post mortem pœnitentis; & sicut vivum, ita & mortuum infamare de peccatis est injuriosum. Et verò si pœnitentes scirent, post suam mortem posse sua peccata à Confessariis licitè revelari, horrerent ea in vita confiteri, jamque redderetur viventibus Sacramentum Pœnitentiæ odiosum. Sigillum ergo, quod ad ejusmodi malum evitandum est institutum, ita debet obligare, ut etiam post mortem pœnitentis non possint ejus peccata revelari sine ejusdem licentiã; de qua jam.

SECTIO III.

De Licentiã revelandi Sigillum.

Dicemus hîc 1. Quis & Quo modo eam dare possit, & 2. De obligatione ejus, cui cum licentiã pœnitentis revelatum est hujus peccatum.

§. I.

Quis? & Quo modo dare possit licentiã revelandi Sigillum?

197. Licentiã revelandi Sigillum ne-

mo quidem alius *sup. n. 189.* potest tamen dare ipse pœnitens. *sup. n. 187.* Non sufficit autem hîc licentiã præsumptã tantum, aut tacita, vel virtualiter, aut interpretativè data; qualis est, quando rationabiliter cogitari potest, revelationem hîc & nunc ob magnum pœnitentis commodum non fore ei ingratam. Ratio, quia hîc Sacramentum fieret fidelibus valde odiosum & noxium; cum facili fieri posset, ut Confessarij sibi talem licentiã fingerent invitisimis pœnitentibus, *Reginald. lib. 3. n. 60. Lug. Disp. 23. n. 131.*

Debet ergo data licentiã I. esse expressa & formalis, juxta communem omnium apud *Fagund. l. c. n. 14. Coninch. l. c. n. 23. v. Notu secundo. Laym. l. 5. r. 6. cap. 14. n. 14. & alios*, solo Auctodorenâ excepto. Talis autem censetur, si verbis live ipso facto fiat; ut: si pœnitens de peccatis suis confessis incipiat loqui cum Confessario extra confessionem. *Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 132. Dicast. l. c. n. 78.* vel si moribundus velit per Confessarium moneri hæredes de re aliqua aliena suo Domino restituenda, *Fag. l. c. n. 15.* cum enim monitio ista præbeat indicium sui peccati, & tamen velit eam fieri per Confessarium, hoc ipso dat actualiter & expressè illi licentiã, id eo modo revelandi; vel si aliquis suo Confessario confiteatur, se illi ob talem vel talem actionem fuisse iratum, maledixisse &c. hoc ipso enim pœnitens, nisi expressè aliud dicat, significat, se non tantum dare licentiã, sed etiam velle, ut Confessarius ab illa actione absteat; qui proinde licitè ab ea sine alia licentiã potest abstinere.

II. Debet